

نوروز ۱۳۸۷ خورشیدی خجسته باد

نگاهی به دین زرتشتی

نوروز ۱۳۸۷ خورشیدی خجسته باد

گزیده‌ای از پیام اشوزرتشت

خوشبختی از آن کسی است که در پی خوشبختی دیگران باشد

یسنا ۴۳ بند ۱

از کسانی باشیم که جهان را به سوی تازگی و آبادانی و مردم را
به سوی راستی و پارسایی راهنمایی می‌کنند

یسنا ۹ بند ۳۰

بهترین گفته‌ها را به گوش بشنوید، با اندیشه‌ای روشن بر آن
بنگریدسپس هر زن و مرد آزادانه راه خود را برگزینید

یسنا ۳۰ بند ۲

نگاهی گذرا بر فرازهای دین زرتشتی

❖ دین اشوزرتشت :

اشوزرتشت پیام آور آیین راستی و خرد، ۱۷۶۸ سال پیش از میلاد، به روز ششم فروردین در سرزمین ایران زاده شد. کتاب اوستا، زادگاه پیامبر را «رَگِه» محلی در کنار رودخانه «دُرْجِی» و در نزدیکی «دریاچه چیچست» گزارش کرده است. پدر اشوزرتشت پوروشسب، مادرش دُغدو و همسروی هُوَوی نام داشت، فرزندان اشو زرتشت سه پسر به نامهای ایسدواستر، اُروَتدنر و خورشید چهر و سه دختر به نامهای تریتی، فُرینی و پورچیستا بودند. اشوزرتشت، در نوجوانی باورهای خرافی مردم و پرستش خدایان پنداری را نادرست تشخیص داد. آن گاه در ۲۰ سالگی، تنها یی را برگزید و به طبیعت روی کرد و پروردگار خود را با دیده دل شناخت. وی در ۳۰ سالگی از سوی خداوند به پیامبری برگزیده شد و برای نخستین بار، آیین یکتاپرستی را به جهانیان سفارش کرد.

در اندیشه و پیام اشوزرتشت خداوند هستی بخش، اهورامزدا نام دارد. اهورا یعنی «هستی بخش»، مَزْ یعنی «بزرگ» و دا از «دانش و دانایی» آمده است. از این دیدگاه خداوند دانای بزرگ است. پس انسان را بنده و برده خویش نمی‌داند بلکه با خرد(منه) وجودانی (دائنه) که به انسان بخشیده، جایگاه ارزشمند انسانی و دانایی را به او پیشنهاد کرده است. از دیدگاه اشورزرتشت، خداوند کینه توز انتقام جو، خشمناک و مجازات گر نیست، بلکه سراسر نیکی و داد است.

❖ «گاتاها» کتاب آسمانی زرتشتیان

گاتاها کتاب آسمانی و دینی زرتشتیان می باشد که توسط اشوزرتشت به نگارش درآمده و در دل یسنا جای گرفته است. پنج بخش دیگر اوستا شامل «یسنا»، «یشت‌ها»، «وندیداد»، «ویسپرد» و «خرده اوستا» توسط انجمن مغان و موبدان بزرگ در درازای تاریخ نوشته شده و کتابهای مذهبی زرتشتیان بوده و بسیار گرامی می باشند.

پیام اشوزرتشت

اشوزرتشت در رسانیدن پیام اشا به مردم، به هیچ معجزه‌ای نیاز نداشته است او نه با معجزه، بلکه با زبانِ خرد و منطق با مردم سخن گفته است. اشوزرتشت، پیام اهورامزدا را به شیوایی و رسایی در سرودهای خویش آورده است. گاتها، که نخستین سرودهای شعر گونه جهان است، از روش درست زیستن و رستگار شدن سخن می گوید. گاتها، اندیشه ورز، خردگرا و وجودان پرور است و برای همه انسان‌ها در هر زمان و مکان ساده‌ترین و بهترین الگوی رفتاری را به گونه منطقی، به دور از هر گونه پندارهای خرافی و نادرست بیان کرده است.

گاتها یعنی «سرودهای پاک» را مردمی که پیام اشوزرتشت را به کار بسته اند، بر پایه ایمان و درک خود بر آن گذاشته‌اند. گاتها در بیان اشوزرتشت، مانتره نامیده شده که «کلام اندیشه برانگیز، اهورایی و مقدس» معنا میدهد.

از دیدگاه گاتها، زندگی مادی انسان باید با طبیعت و قوانین حاکم بر آن که اشا نامیده شده، سازگار و هماهنگ باشد و در نگرش مینوی، انسان باید به یاری و هومن دریچه دل خود را بسوی رازه‌ستی بگشاید تا روشنایی حقیقی را مشاهده کند.

سخن گاتها تنها برای دانايان قابل درک است، زیرا نادان و جاهل، برپایه احساساتِ تند و بی منطق خود حرکت می کند و گوش شنوايی برای پیام اهورايی ندارد. هنگامی که دانا اندیشه راستی جویی را می آموزد، باید دانش و بینش خود را به دیگران، به ویژه به افراد ناآگاه برساند، تا پندار بافی و خرافات از جامعه انساني رخت بربندد.

❖ اصول دین زرتشتي

دين زرتشتي داراي ۹ اصل کلي به ترتيب زيرمی باشد :

۱. باوربه اهورامزدا، خدای يکتا و بی همتا
۲. باوربه پیامبری اشوزرتشت
۳. باوربه بقای روح و جهان مینوی
۴. باوربه قانون اشا (راستی و پاکی و عشق اهورایی).
۵. باوربه برابری انسان ها
۶. باوربه امشاسبندان و هفت پایه عرفان زرتشتي
۷. باوربه داد و دهش و دستگيري از نيازمندان
۸. باوربه سپنته (قدس) بودن چهار آخشيج «آب و باد و خاک و آتش» و پاک نگهداشتن محیط زیست.
۹. باوربه فرشکرد (نوآوري)

بدیهی است که سایر دستورات مذهبی بایدهمواره در این چهار چوب عمل کرده و نبایستی مخالف این اصول باشد.

❖ قانون اشا (راستی)

نگرش اشو زرتشت به جهان هستی، پیروی و پیوستن به قانون اشا (راستی به تمام معنی) میباشد. از دیدگاه او خداوند

جان و خرد، جهان را بربایه هنجاری آفریده که بر تمام هستی حکم فرماست. پیامبر ایرانی این هنجاردقيق و نظم حساب شده را اشا می نامد. استواری قانون اشا بر جهان هستی، بازتاب اراده و خواست پروردگار بزرگ است. قانون اشا، نیروی هماهنگ کننده جهان هستی است و همه پدیده ها از اتم تا کهکشان ها بر پایه این هنجار استوار می باشند. در باور زرتشتی، انسانی به راستی پیروزاست که خود را با هنجار هستی، همگام و همراه سازد. و راستی و پاکی و درستی، مهر و فروتنی و دیگر فروزه های نیک انسانی را در خود پرورش دهد.

❖ دو گوهر همزاد

اشوزرتشت، در پیام خود به دو گوهر همزاد اما متضاد اشاره دارد که در نظم آفرینش نقش دارند. اثر این دو گوهر، نیرویی است که در کوچکترین ذره ها به صورت مثبت و منفی چون پروتون و الکترون وجود دارد و در همه جای هستی و کهکشان، به گونه ای کشش و رانش ویادو گوهر ناهمگون اثر می گذارد. اینها هیچ کدام در نظم اشا، بد آفریده نشده اند، بلکه لازم و ملزوم یکدیگرند، از این رو اهورامزدا خالق بدی ها و زشتی ها نیست. و آن چه بر مبنای اراده اهورایی آفریده شده، همه نیک و خوب هستند. این دو گوهر همزاد و متضاد، به هنگام گزینش و انتخاب در اندیشه انسان است که مفهوم نیک و بد پیدا می کند. انسان دانا که از خرد و دانش بھرمند است، «سُپِنْتَه مَيِنُو» یعنی منش سازنده را در اندیشه پدیدار و پویا می نماید و شخص نادان که تنها از احساس و تعصب پیروی می کند، «انگرہ مینو» یعنی منش ویران کننده و آسیب رسان (که در زبان پارسی اهريم نامیده شده است) در ذهنش به

وجود می‌آید. بنابراین آفریننده اهریمن یا اندیشه ویران گر، خداوند نیست بلکه انسان نادان است که کزاندیشی را به گفتار دروغ و کردار ناشایست تبدیل می‌کند.

❖ دین :

دین از واژه «دئنه» در اوستا آمده و به معنای وجود آگاه یعنی نیروی تشخیص خوب از بد و انتخاب نیک بر پایه خرد و با آزادی و اختیار کامل است. در این بیانش، انسانی دیندار است که می‌اندیشد و با کمک منش نیک خود آزادانه راه اشا (راستی) را برمی‌گزیند و در راه سپنته من شدن گام برمیدارد. انسان با این نگرش، با آزادی دردو جهان مادی و مینوی مسئول می‌شود و سرانجام بر اساس اصل کنش و واکنش، پادافره گزینش و رفتار خویش را دریافت می‌کند.

❖ بهشت و دوزخ :

اهورامزدا برای همه آفریده‌های خویش، خوشبختی و رستگاری آرزو دارد، از این رو راه درست زیستن را به کسی که از خرد و وجود آگاه خود بهره می‌گیرد، نشان داده است. آنان که کزاندیشی برگزینند و برخلاف قانون اشا گام بردارند، بدگفتاری و زشت‌کرداری بوجود می‌آورند و براساس فرایند کنش و واکنش پادافره رفتار خود را دریافت خواهند کرد. از این دیدگاه هرگز پروردگار، جایگاهی به نام جهنم برای شکنجه انسان پدید نیاورده، بلکه این خود انسان است که با کارکردش، بهشت و دوزخ را برای روان خویش پدید می‌آورد.

بهشت (وهیشتم منو) یا بهترین مکان مینوی، رسیدن به شادی و آرامش روان، بازتاب اندیشه، گفتار و کردار نیک انسان

است. دوزخ (اچیشتم منو) یا بدترین جای مینوی، یعنی عذاب وجدان و افسردگی روان، پی آمد کرآندیشی است که در دو جهان مادی و مینوی به سوی انسان بازخواهد گشت.

❖ تازگی و پویایی (فرشکرد) :

در آیین اشوزرتشت و در راستای قانون اشانه تنها واپس‌گرایی روا نیست، بلکه ایستایی و سکون نیز ناپسند است. «فرشَه» واژه‌ای از پیام اشوزرتشت است که همگان را به‌سوی تازگی و بالندگی سفارش می‌کند. اندیشه و خرد، تن و روان انسان و به‌طور کلی فرهنگ و اخلاق بشر، باید به‌سوی تازگی و پیشرفت حرکت کند، اشوزرتشت در پیام خود از پیروانش می‌خواهد که همواره جهان را نو و زندگانی را تازه گردانند. به باور پیامبر باستانی ایران، انسان باید گام‌هایی هر چند کوچک در راه رسیدن به زندگی بهتر، سازنده‌تر و کسب آسایش، همراه با آرامش بردارد.

❖ کار و کوشش :

ما خواستاریم از جمله کسانی باشیم که جهان را بسوی آبادانی و پیشرفت رهنمون می‌شوند (گاتاها) یکی از کاراترین عوامل آبادانی و پیشرفت، کار و کوشش است که خوشبختی مردم جهان را در پی خواهد داشت. اشوزرتشت در گاتاها از همه خواستار است که در راستای پیروی از قانون اشا و به یاری منش نیک در حد توان خود برای پیشرفت و آسایش جامعه انسانی کوشش کنند. در باور زرتشتی شکوفایی اقتصادی و هنر آفرینی و تلاش در انجام کار نیک، یکی از برترين راههای نیایش پروردگار است، به همین روی، در دین زرتشتی

درویشی، ریاضت کشیدن، تنبلی و گدایی از کارهای بسیار ناشایست شناخته شده است.

❖ فَرَوَهَر :

در باور سنتی زرتشتیان، وجود انسان از پنج گوهر تشکیل شده که بهم پیوسته‌اند و از تأثیر آن‌ها بر یکدیگر، پویندگی و بالندگی در فرد سرچشم می‌گیرد. این پنج جزء عبارتند از: تن و جان که مربوط به جهان مادی است و روان، قدرت دراکه (خودوجوددان) و فروهر که مربوط به جنبه مینوی سرشت آدمی هستند.

واژه «فَرَوَهَر»، از دو قسمت «فر» به معنی پیش و «وهَر» یعنی کشنده و برنده درست شده است. این گوهر، ارزشمند ترین پاره وجودی انسان است زیرا پرتویی از فروغ بی‌کران ذات اهورامزدا بوده که در ذات هر شخص موجود و سرچشم پیدایش و پویایی فروزه‌های اشویی در انسان می‌باشد. فروهر، گوهری است که روان را از گرایش به کژی، کاستی و دروغ باز می‌دارد و به انسان قدرت خلاقیت و باروری میدهد، تا روان آدمی به آرامی راه خداجویی را سپری کرده و شایستگی فraigیری نور حقیقت و رسیدن به مقام سپنته منی را داشته باشد.

در دوره هخامنشیان، نگاره‌ای با این نام به عنوان آرم ملی، برگرفته از اندیشه‌های بنیادی دین زرتشتی، رایج گردید که هر یک از اندام‌های این نگاره فروهر، مفهومی در اندیشه نیاکان دارد:

- چهره سالخورده و نورانی فروهر، یادآور بهره گیری از تجربه پیران خردمند است.
- دست فروهر رو به سوی بالاوجلو، در حال نیایش اهورامزدا و گرایش به پیشرفت وبالندگی است.
- حلقه دست این نگاره جلوه گاه حلقه مهر و نشان پیمان انسان با خداوند در پیوستن به اشویی است.
- بال فروهر سه قسمت دارد تا فراگیری هومت، هوخت و هورشت یا پندار، گفتار و کردارنیک را به انسان سفارش کند.
- حلقه دور کمر فروهر، نشان جهان بیکران و وارستگی انسان از امیال ناهنجار و نیروی پرواز او به سرچشمہ نوراست.
- دو رشته آویخته در پایین، نشان پیوستن به سپنته مینو (منش پاک) و پشت سر گذاشتن انگره مینو (اندیشه پلید) است.
- قسمت زیر بال فروهر نیز سه قسمتی است تا زیر پا گذاشتن دُرمَت، دُرْخَت و دُرْزَورشت یا اندیشه و گفتار و کردار بد را یادآوری کند و هر فرد باید بیاموزد که چگونه اندیشه، گفتار و کردارناپاک را از خود دور سازد.

❖ صلح و دوستی جهانی

«می‌ستاییم دین مزدیسنی را که دورنگه دارنده جنگ افزار و آشتی دهنده است و دین از خود گذشتگی است.» اوستا ای مزدیسنواهمی.

پیام اشوزرتشت است که انسان باید جهانی (انسانی) بیاندیشد. ملی کاروکوشش کند و دینی زندگی نماید. بنابراین اصل در آیین زرتشتی، جنگ و دشمنی چه درجهٔ کشورگشایی و چه به نام گسترش دین، ناشایست است و یک زرتشتی باید به جهانی سرشار از دوستی و مهربانی بیاندیشد.

همه انسان‌ها باید با پیوستن و پایبندی به اشا، مهربانی و یگانگی را گسترش دهند تا دوستی جهانی پدیدار شود. هر زرتشتی به هنگام نیایش روزانه، باور و پیمان خود را درسرود «مزده‌یسنواهمی» به مهر و آشتی در دین مزدایی زرتشتی استوار می‌سازد. او آیینی را پیروی می‌کند که مخالف جنگ و خونریزی و ستایشگرآشتی، و دین از خود گذشتگی و پارسایی است.

❖ خوشبختی و شادمانی

خوشبختی از آن کسی است که در پی خوشبختی
دیگران باشد (گاتاها)

واژه جشن از ریشه «یسن» و به مفهوم ستایش خدا می‌باشد. دین زرتشت، آیین شادمانی است. از این رو، پیروان زرتشت شاد بودن و خوش زیستن را برگزیده‌اند و از افسردگی و سوگواری دوری می‌کنند. در این آیین جشن و سرور، یکی از راههای نیایش و ستایش خداوند و نزدیک شدن به اوست، به همین انگیزه زرتشتیان، جدای از جشن‌های نوروز، مهرگان و سده، جشن‌های ماهیانه هم دارند و آن روزهایی است که نام روز و ماه برابر می‌شود و جشن‌های گاهانبارکه به دادوهش می‌پردازند و بار میدهند وداد می‌گسترانند.

پیامبر ایرانی، پیروان خود را شادمان و خشنود می‌خواهد زیرا در پرتو این فروزه‌ها، تن انسان نیرومند و روان او شاد

می‌شود، در نتیجه شوق به کار و کوشش در آن فزونی می‌یابد. در بینش اشوزرتشت خوشبختی و آسایش واقعی تنها با کوشش به «نیکی کردن از راه راستی» به دست می‌آید و هرگز انسانی که از راه ناشایست خود را خوشبخت می‌سازد، به خرسندی واقعی دست نخواهد یافت.

❖ حقوق بشر

در آیین زرتشت، انسان‌ها از هر نژاد، ملیت و قوم و با هر زبان و رنگ پوست و هر دین و عقیده از حقوق برابر برخوردارند. برتری طلبی دینی، قومی و نژادی، در این آیین نیست. زرتشت تنها عامل برتری را پایبندی به قانون اشا و پیروی از پندار، گفتار و کردارنیک می‌داند. از دیدگاه اشوزرتشت، خداوند، همه انسان‌ها را از نعمت خرد برخوردار ساخته وجودان داده و آزاد آفریده است. تا با بهره‌گیری از اندیشه و دانش خویش، دیدگاه و پیشنهادهای گوناگون را مورد ارزیابی قرار دهند و با اختیار کامل بهترین راه را در زندگانی برگزینند. چنان‌که انسان‌ها از آزادی اندیشه و بیان برخوردارند، از حق آزادی در انتخاب دین و آیین نیز بهره‌مند هستند. وقتی انسان‌ها از حقوقی مساوی برخوردار باشند، زن و مرد نیز در تمام مراحل مادی و مینوی زندگی حقوقی برابری دارند.

❖ جبر و اختیار

«به سخنان مهین گوش فرادهید. بالا دیشه روشن در آن بنگرید. هر مرد وزن خود باید راه خویش را برگزیند.» گاتاها. یسنا.

فلسفه دین اشوزرتشت، می‌آموزد که جبرتابعی از قانون اشا می‌باشد و بدون هیچگونه کم و کاستی، از اختیاریا آزادی

گزینش راه جانبداری می‌کند و از «جبر» سخن نمی‌گوید. در این نگرش نظریه «گناه آغازین» هم مانند نظریه «جبر» پذیرفته نیست. به این ترتیب، همه بدون گناه و پاک به این دنیا قدم می‌گذارند و هر کس با انتخاب راه خود، زندگی و آینده خویش را رقم می‌زند. انسان با هر گونه توانمندی جسمی روحی و خانوادگی پس از زاده شدن می‌تواند دانش اندوزد و خردمندانه تلاش کند تا همه جبرها را که بر پایه قانون اشا عمل می‌نمایند، بشناسدوزندگی خود را سامان بخشد تا با رنج‌ها و کاستی‌ها مبارزه نموده، همه نارسایی‌ها به رسایی تبدیل نماید.

کیش اشوزرتشت، دین آزادگی و آیین داد و امید است. گاتها، انسان را به گزینش منش‌نیک، رهبر دانا، دوست خردمند و همسر اشو سفارش می‌کند، اما وادر نمی‌سازد. دین زرتشت به هر شخص به عنوان فرد آزاده ارج می‌گذارد و در آن حق آزادی واختیار یکی از با ارزش‌ترین داده‌های اهورایی شناخته می‌شود که هیچ‌کس حق گرفتن آن را از دیگری ندارد.

❖ پاسداری از محیط زیست

در راستای قانون اشا، انسان در برابر جهان هستی و آنچه در آن روی می‌دهد مسئول است و باید از تخریب منابع مادی و معنوی جهان هستی بپرهیزد. یکی از نمودهای اندیشه نیک که در این آیین برآن بسیار سفارش شده، حفظ محیط زیست است. برهمه زرتشتیان پاسداشت زیستگاه خود و گرامی داشت چهار «آخشیج» پاک‌کننده که آب، آتش، خاک و هوامی باشد، بایسته است و آلوده کردن و بهره‌گیری نادرست یا بیهوده ازان‌ها، جزو کارهای ناشایست در باور بهدینان به شمار می‌آید.

❖ هفت پایه عرفان زرتشتی :

شناخت خداوند، پرورش و پویایی ویژگی‌های اخلاقی و نزدیک شدن به اهورامزدا و سپنتمه من شدن ، مهمترین هدف سفارش شده اشوزرتشت در زندگی انسان است. این پیام آور ایرانی باور دارد که اگر انسان رفتار خود را به شش فروزه‌ای که از خداوند سرچشم‌ه گرفته هماهنگ سازد، گذری به هفتمین مرحله نیز خواهد داشت و به جایی خواهد رسید که به جز خدا نخواهد دید.

نخستین گام در راه نزدیک شدن به اهورامزدا، «وَهُوَ مَن» یا منش نیک است. این واژه در زبان پارسی به بهمن تبدیل شده است. نیک اندیشه یکی از فروزه‌های ذاتی خداوند است و از داده‌های اهورایی به انسان است و هر آدمی باید در خود پرورش دهد.

گام دوم، گزینش «اَشَهُ وَهِيَشْتَهُ» یا بهترین اشویی است که در زبان پارسی به آردیبهشت تبدیل شده است. اشویی در ذات خداوند، راستی و هنجار مطلق و توانایی نظم بخشیدن است. پرورش این فروزه در انسان نیز کوششی برای هماهنگی در رفتار بر پایه اشویی ، یعنی پیوستن به راستی است.

«خُشْتَرَهُ وَيَيْرِيهُ» که در زبان فارسی به شهریور تبدیل شده است توانایی مینوی و شهریاری بر خویش معنا می‌دهد. فروزه توانایی در انسان، گزیده‌ای از توانایی ذاتی خداوند به گونه محدود و متناهی است که باید پرورش و افزایش یابد. توانایی گذشت و مهربانی، توانایی کنترل رفتار ناهنجار با هماهنگی بین احساس و خرد، توانایی پیروی از هنجار اشا، توانایی دفاع از حق و مبارزه با دروغ، توانایی رسیدن به آزادی و آزادمنشی و... را شامل می‌شود.

گام چهارم، فروزه مهرورزی است که در گاتها با «سپننته آرمیتی» بیان شده و در فارسی به سپندارمذ یا اسفند تبدیل شده است. در بینش اشوزرتشت رابطه بین انسان و خدا بر مبنای دوستی و محبت است نه از روی ترس و بیداد، بل از روی شناخت و دوستی است، پس بر انسان بایسته است تا فروزه مهرورزی را در خود افزایش دهد. وفای به عهد، خویشندانی، گذشت، فروتنی، بخشندگی و دهشمندی از پرتوهای این فروزه هستند.

فروزه بعدی در پیام اشوزرتشت به صورت «هه آوروات» و در فارسی به گونه خرداد بیان شده است. دانش اندوزی انسان را برای رسیدن به مرحله رسایی و کمال یاری نموده و او را به تدریج به انسان آرمانی نزدیک خواهد کرد. در بینش اشوزرتشت رسایی (خُرداد) با جاودانگی (امر تات یا آمرداد) که ششمین مرحله کمال است، بهم پیوسته هستند. به این معنا که اگر انسان به رسایی برسد، خود به خود به «بی مرگی» نیز خواهد رسید. «امر تات» که در فارسی به صورت آمرداد آمده، جاودانگی معنا می‌دهد. بی‌گمان این فروزه از ویژگی ذاتی خداوند است، اما انسان نیز بر پایه نظامی که در آفرینش او پیش بینی و برقرار شده است، به گونه‌ای دیگر می‌تواند به جاودانگی برسد.

هفتمین گام در راه عرفان زرتشتی و شناخت کامل اهورامزا، رسیدن به مقام انسان کامل یعنی «سپننته من» است که نور حقیقت و ندای اهورایی را دریافته و چون مشعلی فروزان، نهاد و دیده دل عارف را روشن خواهد کرد. فروزه‌هایی چون کاروکوشش و پاکی و راستی، توانایی سازندگی وابداع و مهرورزی پویا خواهد شد تا رسایی و پایندگی در نهاد او فزونی یابد و به خدا نزدیک شود.

❖ نورپرستش سوی(قبله) زرتشتیان ❖

پیروان آیین اشوزرتشت که خود را مزدیسنی یعنی پرستندگان مزدا(خداوند) نیز می‌گویند، در نیایش‌های خود با تن و روانی پاک، رو به سوی روشنایی، خداوند را سپاس گفته و نیایش می‌کنند. زرتشتیان به گاه نیایش، زندگی سرشار ازآسایش و بهروزی را برای همه نیک اندیشان و نیک کرداران جهان آرزو می‌کنند و آتش را در کنار سه عنصر دیگر آب، خاک و هوا گرامی می‌دارند و از آتشکده‌ها به نشانه پرچم مهر و پاکی در محل زندگی خود، پاسداری می‌کنند. آنان به هنگام نیایش از روشنایی آتش نیز همانند نورهای دیگر، به عنوان پرستش سو (قبله) بهره می‌گیرند.

زرتشتیان باوردارند که آتش نماد «اشا» واژبین برنده ناپاکی‌ها و روشن کننده تاریکی‌ها است و همواره بسوی بالا می‌رود و خود می‌سوزد و دیگران را نوروگرما و انرژی می‌بخشد و چرخ‌های صنعت و پیشرفت را به چرخش می‌آورد. آتش درونی انسان که اندیشه او را به خرد بی پایان اهورایی پیوند می‌زند، نیز می‌تواند این فروزه‌ها را آموخته و به دیگران بیاموزد. زرتشتیان آتش آدریان و رهرام که از آتش نیاکانی و ۱۶ آتش صنوف گوناگون تهیی شده را به عنوان نماد یا پرچم هویت دینی خود میدانند و گرامی داشته و به آن افتخار می‌کنند.

آتشکده به مجموعه آدریان و کتابخانه و مدرسه و سالن های وابسته به آن گفته می‌شود که آتش عشق و دانش و مهرو خرد و هماهنگی و همازوری می‌آموزد و اشویی را گسترش میدهد.

❖ چکیده تاریخ زرتشتیان

دین زرتشت از زمان کیانیان و هخامنشیان به تدریج در ایران رواج یافت. در حکومت اشکانیان، گسترش پیدا کرد و در دوران ساسانیان دین رسمی ایران بود. با یورش تازیان، برخی از ایرانیان تغییر دین دادند و گروهی از زرتشتیان نیز که تحمل ستم حکومت بیگانه را نداشتند، به سوی کشور هندوستان مهاجرت کردند. آنان با تلاش و پشتکار و صداقت و درستی خود، تولید و سازندگی را گسترش دادند وهم اکنون به نام پارسیان، از شهروندان ارزشمند و خوشنام هندوستان به شمار می‌آیند.

زرتشتیانی که در زادگاه خود (ایران) باقی ماندند، در نخستین حکومت‌های پس از ساسانیان و تعصبهای موجود، روزگار سختی داشتند و پس از سال‌ها رنج و دربدری، به شهرهای کویری ایران، چون یزد و کرمان پناه برده، با کندن کاریزها، آب را از دل زمین برآوردند. آنان پیشه سفارش شده پیامبرشان (کشاورزی) را در شهرهای کویری گسترش دادند.

قرن‌ها بعد، در دوره قاجار، «مانکچی لیمجی هاتریا» موفق شد که خدمات بسیاری بنماید و بایاری پارسیان هندوستان جزیه را از دوش بهدینان بردارد. پس از این که بیداد و تعصب کاهش یافت، زرتشتیان به شهرهای بزرگتر ایران نیز مهاجرت کردند و به یاری پارسیانی همانند روانشاد «مارکار» توانستند با ایجاد مراکز دینی، آموزشی و اجتماعی و تاسیس مراکز فرهنگی و درمانی در یزد و تهران خدمات بسیاری به ایران و ایرانیان بنمایند. هم‌اکنون نیز زرتشتیان در کنار دیگر هم میهنان، به همزیستی مسالمت آمیز که بدان باور دارند، ادامه می‌دهند و همواره برای میهن خود (ایران)، آرزوی پایندگی و سرا فرازی کرده، کوشش دارند که درسازندگی و پویایی کشور اهوری ایران، نقش مهمی ایفا نمایند.

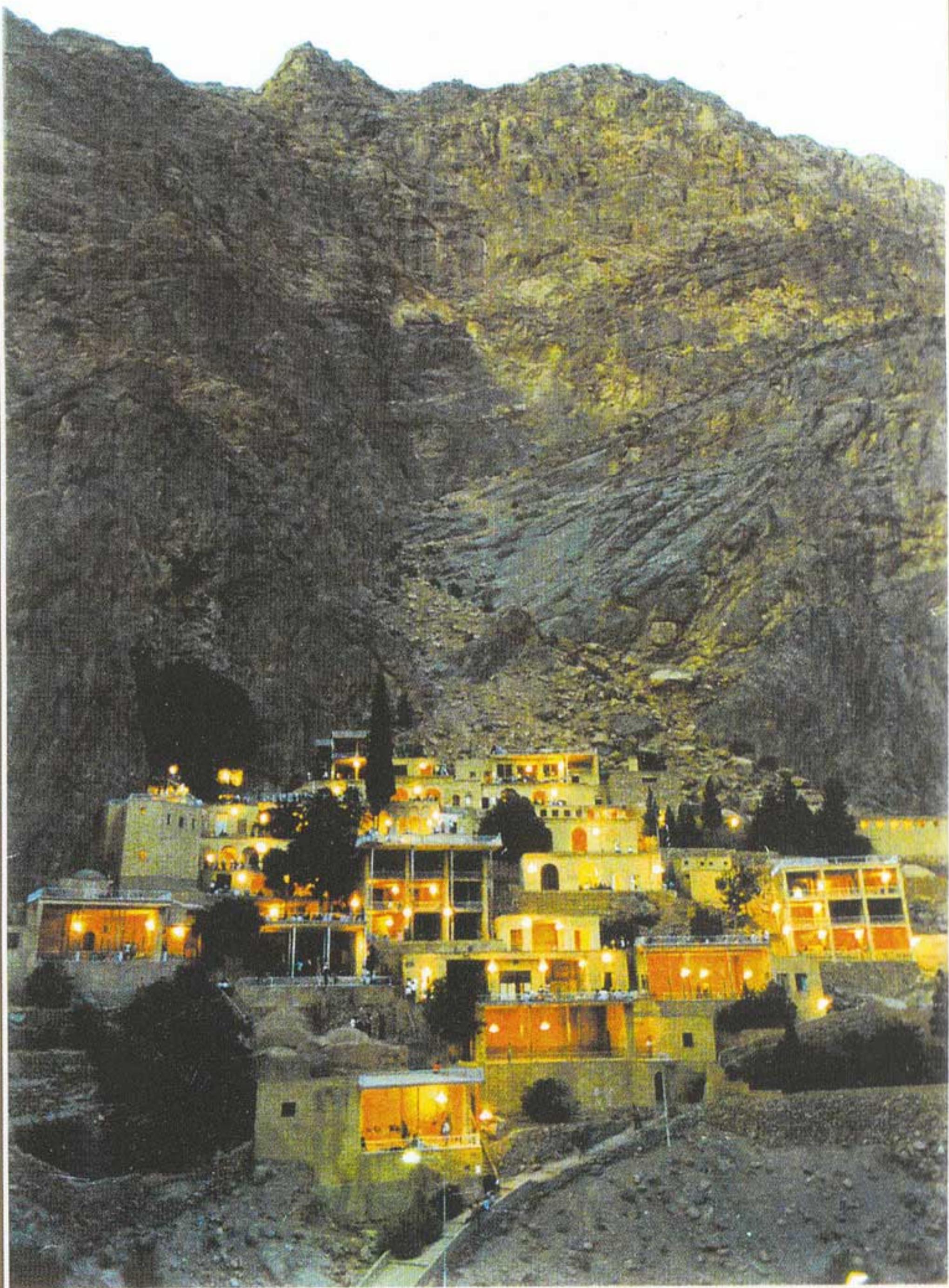
چکیده پیام اشوزرتشت اینست که زرتشتی باید جهانی فکر کند.
میهنه کاروکوش نماید و زرتشتی زندگی نماید. امیداست که
همه زرتشتیان بتوانند در این راه اهورایی به مقامی برسند که
بتوانند در پی نیک منشی و گسترش راستی در جهان پیشی گیرند.

انجمن موبدان تهران. زمستان ۳۷۴۶ دینی
زرتشتی ۱۳۸۷ خورشیدی

گزیده ای از پیام اشو زرتشت

ای مزدا، تو را از راه اشویی نماز می برم و با هنر منش نیک به تو
نزدیک می شوم.

یسنا ۲۸ بند ۱۰
نیک می دانم هیچ نیایشی نیست که از جان و دل بر آید و بی پاسخ
بماند.

اندیشه نیک

کردار نیک

گفتار نیک

راه یکی و آن راستی است

اشاره

برای هماهنگی در برپایی آیین‌ها و مراسم دینی و فرهنگی از سال ۱۲۹۴ خورشیدی در یزد، کنگره آتورنان به وجود آمد. به پیشنهاد زنده یاد کیخسرو شاهرخ به کنکاش موبدان تغییر نام داد. از جمله فعالیتهایی که این ارگان دینی انجام داد پاسخگویی به پرسش‌های دینی، تاسیس مدرسه پسرانه موبدان (دینیاری) در سال ۱۲۹۵ خورشیدی که بعدها به صورت دبستان پسرانه دینیاری در اختیار آموزش و پرورش قرار گرفت. موبد زادگان را برای تحصیل در فلسفه دین زرتشت به هندوستان اعزام کرد. در سال ۱۳۳۰ کنکاش موبدان تهران تاسیس گردید. در سال ۱۳۴۲ کنکاش موبدان یزدو تهران با یکدیگر ادغام شد.

پیک کنکاش از آن زمان اخبار و آموزش‌های دینی را منتشرساخت هم اکنون یکی از وظایف انجمن موبدان سفارش آموزش‌های دینی از راه چاپ و پخش رساله،

مجله و کتابهای دینی است.

انجمن موبدان تهران

تلفن: ۸۸۹۷۶۵۷۳

